

Tornedalen missar kvarts miljard kronor

TORNEDALEN
För närvarande finns över en kvarts miljard kronor lediga i Kolarctic-programmet för samarbetsprojekt mellan de nordiska länderna och nordvästra Ryssland.

Ingen av tornedalskommunerna driver något eget Kolarctic-projekt med företagen.

Kolarctic är ett EU-program med syfte att öka samarbetet mellan de nordiska länderna och nordvästra Ryssland. Programmet ger stöd upp till 50 procent av kostnaderna för företag, organisationer

"Ryssland är vår närmsta tillväxtmarknad"

och offentlig sektor. Resterade 50 procent kan man få i nationellt stöd från exempelvis länsstyrelsen, landstinget och kommunerna.

Seminarium

Kolarctic-programmet påbörjades 1 januari 2010 och pågår till och med 31 december 2014. För närvarande finns mer än en halv miljard kronor kvar i projektet. Den 31 januari körs ett seminarium på Sve-Fi, Sverigefinska

folkhögskolan i Haparanda med information till företag, offentliga institutioner och organisationer.

Det är alltså inte bara företag som kan söka pengar till svensk-ryska projekt. Sve-Fi är redan igång med Kolarctic-projekt och söker nya projektmedel.

På skolan finns en mångårig tradition och kunskap att arbeta med Ryssland med hjälp av EU-medel.

Svalt intresse

Intresset från företag i Norrbotten har varit förhållandevis litet. Det borde inte vara så eftersom Ko-

Murmansk är vår närmsta stora tillväxtmarknad och ändå är intresset lågt från kommuner och företag i Tornedalen.

Foto: Lars Pekka

– Vi planerar att söka ett projekt inom besöksnäringen, säger Stig Kerttu, näringslivschef i Övertorneå.
Foto: Marianne Berglund

lahlavön är vår närmsta stora tillväxtmarknad, säger Hans Dahlin, svensk projektkoordinator för Kolarctic.

Kommunala näringslivsavdelningar kan alltså ansöka om projektmedel. Men i Tornedalen finns inget projekt igång. Varför inte?

Susanne Wallin/Petri Suopanki, chef respektive EU-samordnare tillväxtenheten Haparanda svarar så här:

– Vi är medvetna om

möjligheterna. Men vi behöver se över våra strategier innan vi söker. Vi deltar tillsammans med många kommuner i en ansökan om utveckling för besöksnäringen som Sve-Fi gjort.

Stig Kerttu, näringslivschef Övertorneå kommun:

– Vi har inget projekt som rullar. Men vi planerar att söka ett projekt för besöksnäringen. Intresset för Ryssland har minskat bland företagen.

Utveckling ab:

– Vårt uppdrag är begränsat till att klara den utveckling som pågår och alla de företag och allt kapital som nu söker sig till Pajala. Det tar all tid och alla krafter just nu. Vi har heller inget tryck från våra företag att jobba med Ryssland.

Fotnot: Formella namnet på projektet är Kolarctic ENPI CBC

Lars Pekka

redaktionen@haparandabladet.se

0922-280 20

"Länsstyrelsen en propp"

HAPARANDA
– Det är mycket svårt att få svensk medfinansiering till EU-programmet Kolarctic.

– Länsstyrelsen i Norrbotten sitter som en propp. De har för lite pengar vilket innebär att vi missar EU-pengar. Dessutom finns inga tydliga kriterier för stödet och besluten tas godtyckligt.

Petra Pihl, projektledare vid Svefi är kritiskt till länsstyrelsens handläggning av svensk medfinansiering till Kolarctic-projektet.

– Vi ser ju vilken skillnad det är mellan Finland och Ryssland i jämförelse med Sverige. I Finland och Ryssland finns pengar avsatta för att täcka medfinansieringen till alla EU-program och utbetalas automatiskt av Lapin Liito (Lapplands Förbund), säger Petra Pihl.

– För Finland och Ryss-

land är det bara besvärligt att ha med Sverige eftersom vi bromsar på grund av våra finansieringsproblem.

"Kriterier saknas"

– Det går inte att få några konkreta svar från länsstyrelsen, exempelvis om man frågar vad som kan vara rimligt belopp för svensk offentlig medfinansiering.

Pihl funderar på om de saknar kriterier och att allt därmed avgörs godtyckligt.

– En ansökan blir en chansning eftersom man inte vet vad som krävs för godkännande. Det har också inträffat att handläggare muntligt angett organisationer som olämpliga att leda Kolarctic-projekt, utan stöd från något regelverk, säger Petra Pihl.

– En märklig omständighet är också att länsstyrelsen uppenbarligen själv planerar att delta i

Kolarctic-projekt. Risken är stor att det uppstår jävsituationer när man jobbar inom samma myndighet, säger Petra Pihl.

"Inte samma pengar"

Så här säger Lena Anttila, enhetschef för gränsregional utveckling vid länsstyrelsen.

– Länsstyrelsen finns med som en part i en ansökan om ett projekt. Men vi finansierar inte vårt deltagande med samma pengar som går till externa sökanden. Det uppstår alltså inga jäv.

Varför finns inga kriterier för programmet?

– Kriterier för hur besluten ska tas finns på vår hemsida, säger Lena Anttila.

När Haparandabladet läser hemsidan finns där bara beskrivning av övergripande mål och syften och vilka som kan söka pengar.

Vad är det för projekt som länsstyrelsen är involverad i?

– Den ansökan är inte

Petra Pihl är projektledare på Svefi. Enligt henne är det besvärligt för Ryssland och Finland att ha med Sverige i projekt då de bromsas av länsstyrelsen i Norrbotten.

Foto: Örjan Pekka

beslutad ännu och fram tills dess råder sekretess. **Varför upplever Svefi att de inte får bra rådgivning när de skriver ansökan?**

– Det förstår jag inte. Vi lämnar så mycket råd och information som vi kan.

– Man ska komma ihåg att Finland och Sverige har olika system för Kolarctic och det är fastslaget på nationell nivå, vilket vi inte råder över.

Lars Pekka

redaktionen@haparandabladet.se

0922-280 20